

Warszawa, dnia 4 września 2012 r.

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

I Prez. 517/12

BSA II - 055-160/12

Pani

Prof. dr hab. Irena Lipowicz

Rzecznik Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00- 090 Warszawa

W odpowiedzi na wystąpienie Pani Rzecznik z dnia 26.07.2012 r. (nr RPO – 707433 – I/12/KMŁ), w którym zwraca się Pani z prośbą o: 1) *„uwzględnienie wcześniej przedstawionych uwag”* w zakresie dotyczącym dostępności orzeczeń Sądu Najwyższego, 2) *„przesłanie informacji o dotychczasowych działaniach podjętych przez Sąd Najwyższy w celu zapewnienia jak najszerzego dostępu do jego orzecznictwa dla obywateli”*, oraz 3) *„poinformowanie, czy działania te będą w najbliższym czasie intensyfikowane, w szczególności czy orzecznictwo SN zostanie włączone w projekt Ministerstwa Sprawiedliwości dotyczący Internetowych Portali Orzeczeń”*, uprzejmie informuję, co następuje:

Sąd Najwyższy, kierując się nie tylko normami o charakterze powszechnym, opowiada się za możliwie szerokim, bezpłatnym dostępem obywateli do orzecznictwa sądowego, w tym Sądu Najwyższego. Jednocześnie wyraża przekonanie, że może on się odbywać na zasadach uwzględniających uwarunkowania, w których przychodzi funkcjonować sądom, a także specyfikę samych orzeczeń sądowych, w ramach odrębnych uregulowań prawnych, w tym o których mowa w treści art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 122, poz.1198 ze zm.).

W zakresie dotyczącym uwag przedstawionych przez Panią Rzecznik odnoszących się do dostępności orzeczeń Sądu Najwyższego, sformułowanych – jak

można przyjmować z treści Pani pisma – w kontekście skierowanego do Pani Rzecznik wniosku Fundacji „ePaństwo”, pragnę na wstępie poinformować, że owa Fundacja, od wiosny 2010 r. kierowała do Sądu Najwyższego stosunkowo liczne wystąpienia, w tym mające, w jej przekonaniu, służyć zapewnieniu obywatelom szerszego dostępu do orzecznictwa Sądu Najwyższego. Każdorazowo Sąd Najwyższy udzielał jej odpowiedzi, w tym niekiedy w formie aktu administracyjnego, który podlegał kontroli sądów administracyjnych. W świetle dotychczas zapadłych orzeczeń, znanych także Fundacji „ePaństwo”, nie można uznać za znajdujące oparcie w jakichkolwiek faktach stwierdzenie, jakie znalazło się na ostatniej stronie wystąpienia Pani Rzecznik, że ma miejsce *„sytuacja, w której orzeczenia SN (odmiennie niż orzeczenia NSA) są dostępne tylko odpłatnie w wielkich prawniczych systemach wyszukiwawczych”*. W przypadku wyrażenia przez Panią Rzecznik zainteresowania korespondencją między tą Fundacją, a Sądem Najwyższym, Sąd Najwyższy gotów jest ją udostępnić z wyraźnym wskazaniem na orzeczenia sądów administracyjnych uznających za zgodną z prawem tę część działalności informacyjnej Sądu Najwyższego, która pozostaje w bezpośrednim związku z udostępnianiem jego orzecznictwa.

W odpowiedzi na Pani pytania o stan i perspektywy wykonywania przez Sąd Najwyższy obowiązków w zakresie publicznego dostępu do jego orzecznictwa uprzejmie informuję, że są one realizowane w ramach: 1) odpowiednio prowadzonych stron internetowych Sądu Najwyższego (o czym szczegółowo poniżej), 2) wydawania zbiorów urzędowych orzeczeń Sądu Najwyższego, 3) działalności, funkcjonującego w strukturze Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego – Referatu ds. dostępu do informacji publicznej oraz 4) działalności Rzecznika Prasowego Sądu Najwyższego.

Aktualnie pod adresem internetowym <http://pub.sn.pl/orzeczenia.nsf> istnieje możliwość uzyskania bezpośredniego dostępu do orzeczeń Sądu Najwyższego w ramach - ogólnodostępnej - bazy orzeczeń pt.: „SUPREMUS - Z orzecznictwa Sądu Najwyższego”. Zawarta jest tam dodatkowo informacja, że orzeczenia niewystępujące w internetowej bazie orzeczeń SUPREMUS są udostępniane przez wspomniany wyżej referat, przy czym uruchomienie zakładki referatu prowadzi do wyświetlenia bliższych informacji dotyczących kontaktu z nim drogą telefoniczną lub internetową w celu uzyskania konkretnych orzeczeń w trybie wnioskowym. Do wskazanej powyżej elektronicznej bazy orzeczeń istnieje także dostęp przez główną

stronę internetową Sądu Najwyższego pod adresem: www.sn.pl, a następnie przez kolejne zakładki → Orzecznictwo → Baza orzeczeń → Przejdź do bazy orzeczeń. Niezależnie od powyższego w zakładce „Orzecznictwo” znajduje się katalog pod nazwą: „*Najnowsze orzecznictwo*”, w ramach którego można uzyskać bezpośredni wgląd na aktualne rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, w tym z sierpnia br.

Na zakończenie pragnę poinformować, że wydane zostały przeze mnie trzy zarządzenia (w załączeniu), których realizacja ma służyć usprawnieniu i ułatwieniu dostępu do orzecznictwa Sądu Najwyższego. Nowy, elektroniczny system dostępu do orzecznictwa Sądu Najwyższego znajduje się w fazie testowania, a prace nad jego uruchomieniem powinny zostać zakończone jesienią br. Przedstawione działania własne Sądu Najwyższego służące udostępnianiu jego orzecznictwa realizowane są niezależnie od ewentualnych inicjatyw Ministerstwa Sprawiedliwości.

Reasumując należy stwierdzić, że na dzień dzisiejszy istnieje realny, szybki, bezpłatny i nieskomplikowany dostęp do orzecznictwa Sądu Najwyższego, w szczególności do tej jego części, która jest uważana przez sam Sąd Najwyższy za istotną dla praktyki prawniczej, a także, która może być postrzegana jako interesująca dla szerszego kręgu obywateli. Z tych przyczyn nie uważam za usprawiedliwione sformułowanie przez Panią Rzecznik twierdzenia co do dostępności orzeczeń Sądu Najwyższego tylko odpłatnie „*w prawniczych systemach wyszukiwawczych*”.

Kończąc, wyrażam nadzieję, że informacje zawarte w niniejszym piśmie będą pomocne w wykonywaniu przez Panią Profesor Jej kompetencji jako Rzecznika Praw Obywatelskich.

Stanisław Dąbrowski